

KONGRESI
RINOR
KOMBËTAR

FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG

PLANI LOKAL I VEPRIMIT PËR RININË 2020-2023

- Durrës -

Planet
Lokale të
Veprimit

Jeta Qytetare Tënd

Jeta Qytetin Tënd

Përmbajtja

I. QËLLIMI DHE METODOLOGJIA

1.1 Qëllimi	06
1.2 Metodologjia	07
1.3 Parimet Udhëheqëse	09

II. BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE 10

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI 12

IV. ANALIZA SWOT 19

V. MONITORIMI DHE VLERËSIMI 20

**PËR REALIZIMIN E KËTIJ
PLANI LOKAL VEPRIMI PUNUAN:**

Koordinator Lokal dhe Hartues:
Miranda Mansaku,
Shoqata “Udhëtim i Lirë”, Durrës.

**Koordinimi në nivel kombëtar dhe asistimi
në hartim:**

Sekretariati i Kongresit Rinor Kombëtar:
Dafina Peci,
Drejtoreshë Ekzekutive.

Korrektim dhe Kurim:

Shila Parllaku,
Oficere Komunikimi

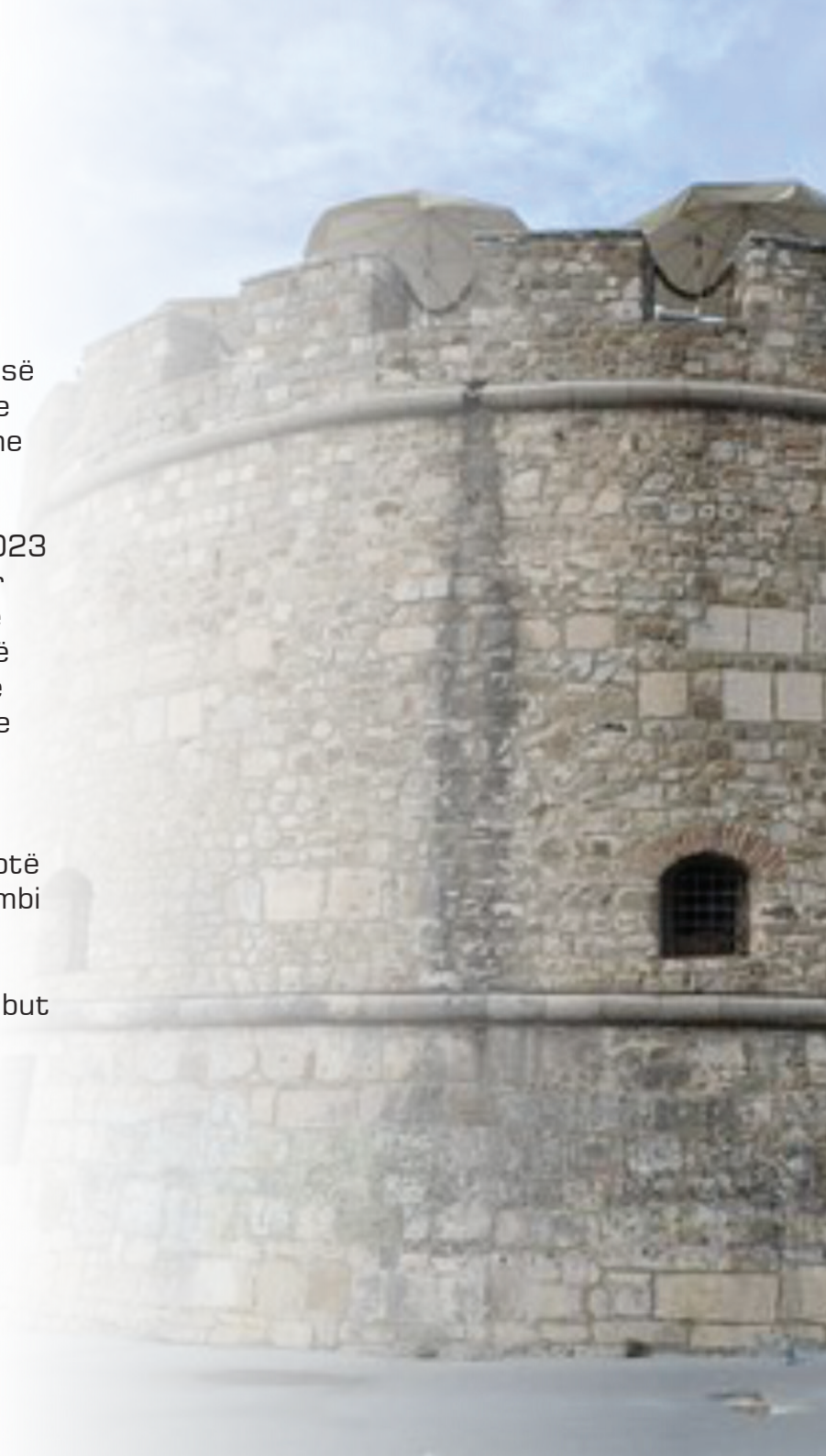
Falenderime

Plani Lokal i Veprimit për Rininë u bë i mundur falë mbështetjes së plotë të Fondacionit Friedrich Ebert, i cili mbështet zhvillimin e politikave rinore në nivel vendor dhe qendror, në bashkëpunim me Kongresin Rinor Kombëtar.

Puna e zhvilluar në nivel kombëtar për planet e veprimit 2020-2023 në 12 Bashki ka pasur synim nxitjen e dialogut të strukturuar rini-institucione, në bazë të një metodologjie dhe rrugëtimi të njehsuar, në bashkëpunim të ngushtë me organizatat aktive të Kongresit Rinor Kombëtar dhe me gjerë, të rinj nga shkollat e mesme dhe universitetet, si dhe me mbështetjen e madhe dhe angazhimin sistematik të Bashkive.

Këto plane do shërbejnë si një bazë orientuese politikash dhe veprimtarie të dedikuar për sektorin e rinisë, në përputhje të plotë me perceptimet dhe vizionin që të rinjtë dhe institucionet kanë mbi perspektivën lokale.

Një falenderim shkon për të gjithë ata që u bënë pjesë dhe kontribut në këtë rrugëtim!

PËRMBLEDHJE EKZEKUTIVE

Bashkia Durrës me mbështetjen e Fondacionit Friedrich Ebert në bashkëpunim me Kongresi Rinor Kombëtar ka hartuar Planin Lokal të Veprimit për Rininë, dhe nëpërmjet këtij dokumenti prezanton përpjekjen e saj më serioze për të ndërhyrë thellë e në mënyrë gjithëpërfshirëse për transformimin e realitetit ku jetojnë, studiojnë dhe ëndërrojnë të rinjtë e qytetit.

Vizioni ynë për vitet e ardhshme projekton krijimin e kushteve dhe një mjedisi të sigurt social, shëndetësor dhe politik, për një rini aktive dhe të barabartë në të gjitha fushat e jetës dhe me status të konsoliduar për të ardhmen e tyre. Prioritet do të jetë përmirësimi i vazhdueshëm i cilësisë së jetës së të rinjve dhe forcimi i statusit të tyre, përmes zhvillimit të më shumë mundësive në edukim, punësim, shëndetësi, kulturë dhe rritjen e pjesëmarrjes së plotë të të rinjve në shoqëri dhe vendimmarrje.

Gjashtë shtyllat kryesore mbi të cilat bazohet SVR janë pjesë integrale e

“Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027” dhe në koordinim të plotë me të gjithë dokumentat strategjike në nivel qendror dhe vendor. Në evindentimin e këtyre shtyllave rol të rëndësishëm patën analiza e situatës aktuale dhe analiza SWOT e të gjithë fushave që janë kompetencë e Bashkisë. Potencialet dhe problematikat e evidentuara janë ndërthurur dhe kombinuar duke formuluar këto objektiva:

Arsimi cilësor dhe gjithëpërfshirës adreson mangësitë fizike dhe materiale, si edhe vështirësinë e aksesit në institucione edukuese, për shkak të aftësive, përkatësisë në një grup vulnerabël apo të marginalizuar etj. Ky prioritet përmbledh dhe adreson të gjitha nivelet e arsimit në territorin e Bashkisë Durrës. Objektivat dhe masat për këtë prioritet janë ndërtuar duke marrë në konsideratë mundësitë ekzistuese për zgjidhjen e këtyre problematikave dhe, njëkohësisht, duke parashtruar masa që mund të ndërmerren drejt zgjidhjes.

Punësimi dhe sipërmarrja rinore përfshin dhe adreson papunësinë e të rinjve (duke përfshirë sidomos angazhimet sezonale ose studentore), efektshmërinë dhe zbatueshmërinë e politikave që janë në fuqi, vetëpërfshirjen e të rinjve dhe palëve të treta në organizata të shoqërisë civile, organizata ndërkombëtare e më tej.

Pjesëmarrja dhe përfaqësimi rinor në politikë dhe vendimmarrje merret drejtpërdrejtë me përfaqësimin e të rinjve për të marrë pjesë në Këshillin Bashkiak si organ përfaqësues i Bashkisë, me mundësitë dhe motivimet e të rinjve dhe të rejave për të marrë pjesë drejtpërdrejtë në politikëbërje dhe vendimmarrje në Bashkinë Durrës. Në këtë kontekst, për të arritur në konkretizimin e masave të sugjeruara, janë analizuar nisma të mëparshme dhe efektshmëria e tyre, si edhe janë marrë në konsideratë nisma ekzistuese.

Art, sport, kulturë dhe mjedisi përfshin dhe adreson kohën e lirë, nevojën argëtim dhe promovimin e të rinjve virtuoze dhe të talentuar adreson cilësinë e jetës së shëndetshme dhe një qytet me ajër të pastër, nxitjen dhe zhvillimin e turizmit. Masat janë orientuar drejt krijimit të hapësirave, aktiviteteve, programeve, mundësive

kulturore, hapësirave për të ushtruar sportin, për të bërë art dhe aktivitete të tjera krijuese dhe argëtuese.

Mbështetja e organizatave dhe nismave rinore

në qytetin e Durrësit parashikon jo vetëm një përjasje mbështetëse nga ana e Bashkisë Durrës, por edhe një ndërveprim aktiv, në mënyrë që të ketë sa më shumë nisma cilësore nga ana e të rinjve. Për këtë, prioritetet dhe masat janë orientuar drejt mundësive financiare dhe aktiviteteve konkrete që ndihmojnë organizatat grupimet dhe nismat rinore, në mënyrë që të funksionojnë si duhet dhe të kenë qëndrueshmëri.

Çështjet sociale, shëndetësore dhe shërbimet publike

për të rinjtë përfshijnë një gamë të gjerë shërbimesh dhe lehtësirash që të rinjtë përfitojnë për shkak të grupmoshës në të cilën ata bëjnë pjesë. Realizimi i këtyre shërbimeve dhe përfitimi që do të kenë të rinjtë, do të sillte përmirësimin e gjendjes dhe mirëqënies së tyre në qytet dhe, për rrjedhojë, mirëfunksionimin e tyre efektiv si qytetarë të kësaj Bashkie.

1.1 QËLLIMI

Dinamikat qeverisëse në Shqipëri po orientohen gjithnjë e më shumë drejt hartimit dhe zbatimit të politikave në nivel vendor, kjo në vazhden e decentralizimit të pushtetit qendror dhe mbështetjes së autonomisë së Njësive të Qeverisjes Vendore (NjQV) për përmbushjen e funksioneve të përcaktuara me ligj. Politikat dhe dokumentat strategjike sektoriale janë instrumenta të nevojshëm për të udhëhequr sektorë të veçantë, në përputhje të plotë me funksionet dhe kuadrin ligjor.

Qëllimi i këtij Plani Veprimi është hartimi i një platforme strategjike dhe gjithëpërfshirëse që do të nxisë zhvillimin e një rinie të kulturuar dhe të shëndetshme, që mund të luajë një rol aktiv në demokratizimin dhe zhvillimin ekonomik vendor. Në veçanti, pjesëmarrja e rinisë në jetën publike dhe forcimi i statusit socioekonomik të saj përbëjnë një domosdoshmëri për arritjen e standardeve europiane dhe një ekonomie tregu të aftë për t'u përballur me sfidat e globalizimit.

Plani Lokal i Veprimit frymëzohet nga vizioni european mbi angazhimin qytetar, forcimin ekonomik, mbrojtjen sociale dhe zhvillimin kulturor të të rinjve në Bashkinë Durrës. Përparësitë e angazhimit strategjik synojnë

shfrytëzimin optimal të burimeve në dispozicion dhe një bashkërendim të punës jo vetëm ndërmjet strukturave të Bashkisë Durrës që kontribuojnë në zhvillimin e rinisë por edhe bashkërendimin e punës së institucioneve në të gjitha nivelet e qeverisjes. Në fokus do të jetë dhe krijimi i sinergjive nëpërmjet bashkëpunimit me shoqërinë civile, organizatave ndërkombëtare dhe bizneseve.

Strategjia synon që të nxisë aktivizmin rinor dhe rritjen e kapaciteteve për të rinjtë në mënyrë që ata të kenë më shumë mundësi dhe hapësira në të ardhmen. Bazuar gjithashtu në qëllimin dhe objektivat e "Strategjisë Europiane për të Rinjtë 2019-2027", strategjia vendore për të rinjtë synon që të bashkojë të rinjtë për ndërtimin e një qyteti pa barriera, duke e kthyer kështu qytetin në një hapësirë të dedikuar për brezat e rinj.

1.2 METODOLOGJIA

Studimi është realizuar në nivel kombëtar dhe shtrirë në 12 Bashki në fokus, ku 10 prej tyre janë bashki qender qarku. Ai është konceptuar të realizohej në disa faza, të përcaktuara dhe detajuara në vijim. Realizues dhe Zbatues të studimit do të jenë KRK dhe rrjeti i organizatave nëpërmjet koordinimit dhe punës në terren nga 12 koordinatorët lokal.

Për çdo Bashki, do të jetë 1 koordinator lokal në bashkëpunim me subjektet pjesë e rrjetit të KRK, e cila është përgjegjëse për realizimin në terren të studimit dhe për përfshirjen e gjetjeve nga studimi në Planet Lokale të veprimit sipas secilës Bashki përkatësisht. Thëksojmë se studimi është realizuar në të gjithë territorin në mbulim të Bashkisë respektive, pra duke konsideruar edhe ish-komunat, sot njësitë Administrative.

Studimi është i ndarë në këto faza:

1. Faza e parë është krijimi i backgroundit të Research Topic (Nevoja e hartimit të planeve lokale të veprimit për rininë). Kjo fazë përfshin:
 - Hulumtimi në literaturën (Praktikat në Rajon dhe Rregullimet Ligjore përkatëse)
 - Përcaktimi i metodologjisë së kërkimit
 - Përcaktimi i kuadrit teorik (Legjitimimi

i kërkimit) dhe karakteri aplikativ i tij (përse na duhet? Dhe çfarë na sjell?)

2. Faza e dytë është mbledhja e të dhënave cilësore: të tipit të raporteve; të dhënave të publikuara për situatën e të rinjve në nivel vendor për 6 fushat e përcaktuara. Kjo fazë përfshin:

- Evidentimi i të gjitha problematikave që lidhen me informacionin/informimin e të rinjve për hapësirat/mundësitë reale të përfshirjes dhe angazhimit të tyre në 6 fushat prioritare të përcaktuara.
- Evidentimi i raportit buxhet i parashikuar-buxhet i shpenzuar për aktivitete dhe zbatimin e politikave rinore (Ballafaqimi i kërkesave/nevojave të Ri (e)-Pushtet Vendor).
- Përcaktimi i nevojave dhe prioriteteve komunitare e lokale sipas secilës fushë që Plani Lokal i Veprimit mendohet të përfshijë.
- Kapacitetet e pushtetit lokal dhe për përmbushjen e kërkesë-nevojave komunitare për të rinjtë.

3. Faza e tretë ka të bëjë me skicimin e Research Design-it nga secila Organizatë për secilën Bashki përkatësisht, sipas vendit ku ato operojnë:

- Formulimi i Hipotezës;
- Formulimi i Pyetjeve Kërkimore;
- Nxjerrja e Implikimeve;
- Nxjerrja e Indikatorëve/treguesve për Studimin.

4. Faza e katërt ka të bëjë me përcaktimin e të dhënave të tilla si:

- Lloji i kampionimit që do të përdoret/ si? Dhe ku? do të mbledhen të dhënat.

- Sa persona do të pyeten/madhësia e kampionimit në nivel kombëtar.

- Nga cilat grupmosha do të nis studimi.

- Sa persona do të pyeten për secilën bashki.

- Listimi i indikatorëve/ përkthimi i tyre në pyetje.

- Cilat alternativa nxjerrin më në pah problemin kërkimor (Mangësitë e konstatuara në nivel lokal specifikisht, evidentimi i nevojave, identifikimi i prioriteteve sipas objektivave strategjike për planet lokale të veprimit).

Kjo fazë është e përbërë nga këto etapa:

- Skicimi i Kampionimit - kjo do të bëhet secifikisht për secilën Bashki në program.

- Hartimi i pyetësorit - bazuar në indikatorët për 6 fushat prioritare për të rinjtë.

- Pre-testimi i Pyetësorit - (sa i kuptueshëm dhe i realizueshëm është për t'u arritur). Evidentimi dhe reflektimi i ndryshimeve/draftimi final i pyetësorit.

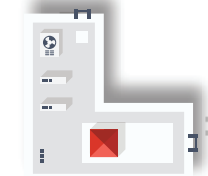
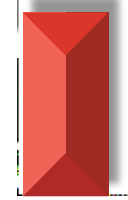
5. Faza e pestë ka konsistuar në realizimin në terren të procesit të anketimit (2400 pyetësorë gjithsej) dhe mbledhja e të dhënave sasiore. Kjo fazë u zhvillua në 2 muaj, ku puna në terren me pyetësorët zgjati një javë të plotë dhe u angazhuan në terren 12 koordinatorët lokal me ndihmesë nga vullnetarë dhe asistues sipas nevojës.

6. Faza e gjashtë është checkimi i pyetësorëve dhe hedhja e të dhënave. Krijimi i një baze të plotë të dhënash në excel.

7. Faza e shtatë është përpunimi statistikor (frekuenca dhe crosstabe) i të dhënave në SPSS sipas implikimeve të përcaktuara në fazën e tretë.

8. Faza e fundit është përpilimi i raportit me gjetjet, përfundimet, dhe rekomandimet përkatëse.

9. Hartimi i Planeve Lokale të Veprimit për secilën Bashki, bazuar në procesin e mësipërm.

PARIMET UDHËHEQËSE

Parimet të cilat kanë udhëhequr procesin e hartimit të PLR-së, janë edhe parimet mbi të cilat Bashkia Durrës synon të ndërtojë të ardhmen e qytetit me qytetarët. Më konkretisht këto parime konsistojnë në:

Zhvillimi i qëndrueshëm: Ky parim ka udhëhequr gjithë procesin e hartimit të PLVR-së dhe udhëheq njëherazi gjithë strategjitë kryesore kombëtare, rajonale dhe vendore. Pra është e rëndësishme që shfrytëzimi i burimeve të bëhet në mënyrë sa më të balancuar dhe nëpërmjet një planifikimi të integruar për të arritur zhvillim ekonomik dhe social që garanton qëndrueshmëri në kohë dhe jetëgjatësi. Ky parim është thelbësor kur flitet për të ardhmen e rinisë, motorrit kryesor të shoqërisë shqiptare.

Subsidiariteti: Strategjia është hartuar duke pasur parasysh që ushtrimi i përgjegjësisë publike duhet në mënyrë të përgjithshme, t'iu takojë më tepër autoriteteve të cilat janë më pranë qytetarëve ku dhe impakti është më i madh. Bashkia Durrës ka pasur në fokus të veçantë rininë nisur edhe nga fakti se zhvillimi dhe integrimi i të rinjve është cilësuar gjithmonë si guri i themelit të një shoqërie të fortë.

Bashkërendimi: Kjo strategji ka synuar të koordinohet me kuadrin strategjik të zhvillimit të Durrësit, duke ndjekur objektivat dhe parimet thelbësore të zhvillimit të përcaktuara në dokumentat strategjike vendore. Në të njëjtën mënyrë, PLVR është përpjekur të jetë në harmoni me interesat e shoqërisë civile dhe organizimeve rinore duke promovuar forma të

ndryshme bashkëqeverisjeje apo bashkëpunimi për një zhvillim të qëndrueshëm. Përpjekjet e organizuara të të gjithë niveleve qeverisëse të mbështetura edhe nga organizatat rinore do të fuqizojnë rolin e të rinjve në të gjitha fushat.

Llogaridhënia dhe Transparenca: Qëllimet dhe objektivat strategjike, të përcaktuara në këtë strategji janë përkthyer në projekte dhe aktivitete specifike të matshme nëpërmjet treguesve të performancës, duke i bërë këto objektiva lehtësisht të matshme dhe të monitorueshme.

Gjithëpërfshirja: Strategjia ka patur në fokus kryesor filozofinë e gjithëpërfshirjes sociale duke u përpjekur në trajtimin e problematikave kryesore të çdo grupi social, me një vëmendje të lartë ndaj grupeve të marginalizuara të shoqërisë. Kjo nënkupton, krijimin e mundësive të barabarta për të gjithë të rinjtë e Durrësit duke i ndihmuar ata në arritjen e mirëqënies së përbashkët.

Fleksibiliteti: Duke marrë në konsideratë reformat e shumta që Qeveria Shqiptare ka ndërmarrë gjatë pesë viteve të fundit dhe ndryshimet thelbësore që kanë prekur funksionet dhe kompetencat e NJQV-ve, strategjia është hartuar në mënyrë të tillë që të lejojë hapësirat e nevojshme për t'iu përshtatur kontekstit politik ende në ndryshim e sipër. Kjo do të thotë se objektivat strategjike dhe projektet janë hartuar duke marrë parasysh disa skenarë zhvillimi për të arritur përmbushjen më optimale të tyre përgjatë kësaj periudhe tranzicioni.

BASHKËRENDIMI ME POLITIKAT VENDORE, KOMBËTARE DHE EUROPIANE

Vizioni i këtij dokumenti orientues e strategjik për tre vitet e ardhshme kërkon vendosjen e rinisë në fokus të jetës aktive të qytetit nëpërmjet mbështetjes së partneritetit dhe nxitjes së bashkëpunimit me të rinjtë e vendeve Europiane. Në mënyrë që të realizohet ky vizion afat-mesëm, është parësore që të bashkërendohet me planet kombëtare afat-mesme dhe afat-gjata dhe të ketë koordinim më efikas me organizatat rinore dhe aktorët e tjerë të përfshirë në këtë proces.

Mungesa për një kohë të gjatë e kuadrit ligjor për rininë ka bërë që përfshirja e të rinjve në jetën publike, vendimmarrje politike dhe shërbimet e dedikuara për rininë të jenë në vullnetin e titullarëve të institucioneve publike. Mungesa e kuadrit ligjor ka bërë që edhe bashkëpunimi jo vetëm ndër-institucional por ndërmjet rrjetit të shoqërisë civile dhe organizatave rinore të jetë i pastruktuar dhe nuk përfshin të gjitha aspektet ku përfshihet rinia. Prandaj gjatë procesit të hartimit të Planin Lokal të Veprimit të Rinisë 2020-2023 janë marrë në konsideratë objektivat e politikave dhe planeve kombëtare, rajonale dhe vendore për të krijuar një kuadër zhvillimor më koherent dhe të qëndrueshëm dhe sa më pranë standardeve të Bashkimit European (BE).

Në nivel ndërkombëtar:

>>> Strategjia e BE-së për Rininë, e cila advokon fuqishëm për “punën e të rinjve” një koncept holistik që shkon përtej punësimit dhe mbulon aspekte të ndryshme të zhvillimit personal të të rinjve. Siç është përcaktuar në Strategjinë e Rinisë të BE-së, ka të bëjë me “fuqizimin, emancipimin, përgjegjësinë dhe tolerancën...”.

>>> Strategjia Europa 2020 ka qëllim nxjerrjen e 20 milion njerëzve nga varfëria, luftën ndaj përjashtimit social dhe forcimin e punësimit. Iniciativat kryesore nën këtë strategji janë Platforma kundër Varfërisë dhe Përfshirjes Sociale dhe Aftësi të reja dhe Vende pune.

>>> Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020 është në thelb të Planit Kombëtar të Veprimit për Përfshirjen Sociale 2007-2016, e cila përcakton mekanizmat dhe strategjitë për përfshirje sociale gjatë ciklit të jetës së individëve si: fëmijët, individët në moshë pune, të moshuarit, personat me aftësi të kufizuara dhe komunitetet. Për më tepër, është mbështetur nga programi i Progresit, një instrument financiar që ka për qëllim zhvillimin e politikave në 5 fusha strategjike: punësimi, mbrojtja dhe përfshirja sociale, kushtet e punës, anti-diskriminimi dhe barazia gjinore.

Në nivel kombëtar:

>>> Programi i Qeverisë 2017-2021 Ky program në seksionin e rinisë, parashikon hartimin e politikave për përmirësimin e cilësisë së jetës, rritjen e pjesëmarrjes së të rinjve në jetën politike, programe dhe projekte për nxitjen e punësimit, krijimin e një kuadri ligjor të qartë për rininë ku përcaktohen qartë kompetencat e niveleve të ndryshme të qeverisjes lidhur me përgjegjësitë që kanë ndaj të rinjve, si dhe forcimin e rrjetit të bashkëpunimit ndërmjet aktorëve kombëtarë dhe ndërkombëtarë.

>>> Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020 (SKZHI) përcakton një qasje të integruar për zhvillimin socio-ekonomik të vendit po ashtu dhe për integrimin në BE. Impakti që kjo strategji kërkon është në 3 këndvështrime: së pari, një zhvillim ekonomik më i madh përmes rritjes së tregut të punës, forcimit të arsimit – duke përfshirë arsimin dhe trajnimin profesional, vullnetarizmin dhe minimizimin e ekonomisë informale. Së dyti, ka qëllim shndërrimin e rritjes ekonomike në mirëqenie sociale, përmes investimit në shërbime publike që ndihmojnë përfshirjen, kohezionin dhe cilësinë e jetës. Aksi i tretë i strategjisë bazohet në fuqizimin e qeverisjes, demokracinë dhe parametrat e ligjit të së drejtës.

>>> Strategjia për Punësim dhe Aftësi 2013-2020 ka qëllim ndërtimin e një fuqie punëtore më të arsimuar dhe të aftë sipas nevojave të tregut të punës. Politikat prioritare të identifikuar janë: a) forcimi i mundësive të punësimit përmes politikave efektive të tregut të punës, ku ofrimi i sa më shumë mundësive për të

rinjtë është një prioritet; b) ofrimi i arsimit dhe trajnimit profesional cilësor dhe trajnimit të të rinjve dhe të rriturve; c) nxitja e përfshirjes sociale dhe kohezionit territorial; dhe d) forcimi i qeverisjes së tregut të punës dhe sistemit të kualifikimeve.

>>> Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015-2020 – harton një plan për ndërtimin e një sistemi të mbrojtjes sociale ku individët fuqizohen dhe grupeve vulnerabël iu ofrohen oportunitete që i bëjnë ata më shumë autonomë shoqëruar kjo me mekanizmat parandalues dhe të ri-integrimit në shoqëri.

>>> Plan i Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015-2020 – Ky plan ka për qëllim hartimin e politikave të tërthorta për integrimin e plotë të të rinjve në skemën e shëndetësisë, arsimit, punës sociale dhe pjesëmarrjes politike me qëllim që ata të bëhen anëtarë aktiv të shoqërisë në të gjitha aspektet. Ky plan veprimi është bazuar në 6 objektiva strategjik si: Nxitja e të rinjve dhe pjesëmarrja e tyre në proceset demokratike/vendimmarrje; Nxitja e punësimit të të rinjve përmes politikave efektive të tregut të punës; Shëndetësia; Sporti dhe Mjedisi; Arsimi i të rinjve; Mbrojtja sociale; Kultura dhe Vullnetarizmi.

>>> Plan Kombëtar Veprimi 2010-2015 për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianëve - Plan i është bazuar në një qasje të plotë që targeton minoritetet me qëllim përfshirjen e tyre. Kështu, politikat variojnë nga shërbime bazike si shëndetësia, arsimi, punësimi dhe strehimi; në shërbime më të sofistikuara si mbrojtja e trashëgimisë kulturore.

MATRICA E BASHKËRENDIMIT ME DOKUMENTAT STRATEGJIK NDËRKOMBËTARE, KOMBËTARE DHE VENDORE

DOKUMENTET STRATEGJIKE	OBJEKTIVAT E STRATEGJISË VENDORE PËR RININË				
	MBËSHTETJA SOCIALE DHE	EDUKIMI JO FORMAL DHE	MBËSHTETJA FINANCIARE DHE	HAPËSIRAT DHE INFRASTRUKTURA	PERFAQËSIMI, PJESEMARRJA DHE
Strategjia e BE-së për Rininë					
Strategjia Europa 2020					
Strategjia e Përfshirjes Sociale BE 2015-2020					
Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015-2020					
Programi i qeverisë 2017 – 2021					
Pakti për universitetet					
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2014 - 2020					
Strategjia e Mbrojtjes Sociale 2015 – 2020					
Plani Kombëtar i Veprimit për Rininë 2015 -2020					
Plani Kombëtar Veprimi për Integrimin e Romëve dhe Egjiptianë					
Ligji mbi “Barazinë gjinore në shoqëri”					
Strategjia për Shpërndarjen e Shërbimeve Sociale në Qytetin e Durrësit					
Strategjia e Zhvillimit të Qëndrueshëm të BT 2018-2022					
Plani i veprimit Qytet i Gjellbër					
Plani Lokal i Veprimit për Rininë 2018 – 2022					

III. ANALIZA E SITUATËS AKTUALE DHE PLANIFIKIMI

ARSIMI CILËSOR DHE GJITHËPËRFSHIRËS				
SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Në territorin e Bashkisë Durrës ekzistojnë 72 shkolla 9 vjeçare publike dhe 13 jo publike nga të cilat 21 janë në qytetin e Durrësit. Numri relativ i nxënësve që përfitojnë nga ky shërbim është mbi 38 mijë. Shkolla të arsimit të mesëm janë 28 në total, ndërkohë vetëm në qytet janë 5 shkolla të mesme të përgjithshme dhe 4 profesionale. Bashkia Durrës ka realizuar skemën e mbështetjes financiare për shërbimet e mirëmbajtjes në shërbimin e nxënësve me konvikt. Përveç arsimit parauniversitar në Durrës ekziston edhe universiteti "Aleksandër Moisiu" me 6 Fakultetet: Fakulteti i Biznesit, Fakulteti i Edukimit, Fakulteti i Teknologjisë së Informacionit, Fakulteti i Shkencave Politike-Juridike, Fakulteti i Studimeve Profesionale, Fakulteti i Studimeve të Integruara me Praktikën (FASTIP). Në këta fakultete numërohet rreth 20 mijë studentë në të tre ciklet e studimit.	1. Mbështetja e arsimit bazë dhe parashkollor; Administrim dhe rregullim i sistemit arsimor parashkollor në kopshte dhe çerdhe. 2. Mbështet arsimin e mesëm, duke siguruar dhe mirëmbajtur ambientet shkollore dhe pagesën e stafit mbështetës. Programe arsimore dhe trajnim për mësuesit. 3. Nxitja, promovimi dhe hartimi i programeve të edukimit jo-formal dhe garantimi i hapësirave të sigurta rinore për zhvillimin e tyre.	1.1 Shërbime të mbështetura financiarisht dhe infrastruktura gjithëpërfshirëse të ristauruara. 2.1 Mjedise dhe objekte të sigurta. 2.2 Infrastrukturë lehtësuese për të rinjtë me aftësi ndryshe. 3.1 Hapësira të sigurta rinore për zhvillim të programeve të edukimit jo-formal. 3.2 Programe dhe aktivitete të realizuara për promovimin e të rinjve të talentuar në art, kulturë dhe sporte. 3.3 Bashkëpunime për shkëmbime në Erasmus+. 3.4 Trajtime të ndryshme mbi aftësimin profesional.	1.1 Shpenzime për paga për mësuesit e kopshteve të fëmijëve dhe stafit mbështetës. 1.2 Programe mësimore për trajnimin e edukatorëve dhe mësuesve. 1.3 Furnizimi dhe mbështetja me ushqim e kopshteve. 1.4 Ndërtim dhe mirëmbajtje e strukturave shkollore. 1.5 Ndërtim dhe mirëmbajtje e institucioneve shkollore. 1.6 Ndërtim, rehabilitim dhe mirëmbajtje e ndërtesave arsimore e sistemit shkollor parauniversitar, me përjashtim të shkollave profesionale. 1.7 Shpenzimet për paga për stafin mbështetës. 1.8 Administrim, inspektim, organizim ose mbështetje për transport, ushqim, strehim, kujdes mjekësor dhe dentar për fëmijët e shkollave. 1.9 Mbështetje për trajnimin e mëtejshëm të mësuesve.	

PUNËSIMI DHE SIPËRMARRJA RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Punësimi është një nga problematikat më kryesore që përballen të rinjtë jo vetëm në Durrës por në gjithë Shqipërinë. Bashkia Durrës duke qenë se është vend bregdetar dhe kjo bën që gjatë sezonit veror të hapë më shumë mundësi për punësim shkaku i nivelit të turizmit të lartë. Zhvillimi i turizmit ka bërë që sipërmarrjet të zhvillohen si në cilësi ashtu edhe në krijimtari si p.sh. Hotele me oferta të ndryshme, kulinari tradicionale, përpunim i produkteve tradicionale lokale. Në Qendrën Rinore Multifunkionale “Udhëtim i Lirë” janë në fazën parapërgatitore të inkubohen 3 biznese. Mungon fond specifik për “Start-up” dhe gjithashtu mungon formim/orientim në idetë inovative të biznesit.	1. Ofrimi i përfitimeve në para dhe në natyrë për të siguruar mbrojtje shoqërore për personat e papunësuar. 2. Marrja e masave për të riintegruar personat e papunë në tregun e punës dhe për të zvogëluar rrezikun e papunësisë të grupeve të veçanta. 3. Lehtësimi i politikave vendore për përjasjen e rinisë në zhvillimin e aftësive. 4. Aftësim dhe orientim i të rinjve për tregun e punës.	1) Shërbime inovative të promovuara. 2) Programe të edukimit jo-formal, trajnime dhe orientim në tregun e punës. Mbi 100 të rinj të përfshirë dhe 20 të kthyer nga emigracioni. 3) 10 të rinj në intership 2 muaj pranë Bashkisë Durrës.	1.1. Përfitime në para dhe në natyrë për personat që janë të aftë për punë, të disponueshëm për punë, por janë të paaftë të gjejnë punësim të përshtatshëm. 1.2. Pagesa për grupe të shenjara në forcën e punës që marrin pjesë në skemat e trajnimit që kanë për qëllim të zhvillojnë potencialin e tyre për punësim, kompensime për humbje të punës, pagesa të tjera periodike apo të menjëhershme për të papunët, në veçanti për të papunët afatgjatë. 1.3. Përfitime në natyrë, si pagesat për lëvizje dhe zhvendosje. 1.4. Trajnim profesional për personat pa punë ose ritrajnim për personat që rrezikojnë të humbin vendin e punës. 1.5. Akomodim, ushqim ose veshje dhënë personave të papunë dhe familjeve të tyre.	

PJESEMARRJA DHE PERFAQESIMI RINOR NE POLITIKE DHE VENDIMMARRJE LOKALE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORE	AKTIVITETE	FINAN CIM
Bashkia Durrës ka vënë në dispozicion të gjitha mjetet e informimit të qytetarit dhe ndërgjegjësimit të tij në marrjen e informacionit. Të rinjtë e Bashkisë Durrës shprehin në mënyrë të zbehur vullnetin për të qenë pjesë e proceseve të politikëbërjes dhe në vendimmarrjet lokale. Në Durrës ekzistojnë forumet rinore të partive politike por funksinimi i tyre është i mbyllur e nuk kanë asnjë lloj impakti në përmirësimin e politikave rinore të qytetit.	1. Garantimi i pjesëmarrjes dhe përfaqësimit rinor në politikat lokale. 2. Fuqizimi i të rinjve me anë të edukimit jo-formal në pjesëmarrje dhe përfaqësim rinor në politikë dhe vendimmarrje lokale. 3. Ndërgjegjësimi dhe nxitja e rinisë për pjesëmarrje në votime. 4. Ndërgjegjësimi dhe nxitja e të rinjve për të njohur strukturat politikëbërëse dhe vendimmarrëse lokale dhe qendrore.	1) Të rinj të informuar mbi rëndësinë e votimit dhe pjesëmarrjes në politikë. 2) Shkolla të mesme të përfshira në takimet informuese me drejtoritë e Bashkisë Durrës dhe shërbimet e qeverisë qendrore.	1.1 Fushatë informimi për rëndësinë e votimit dhe pjesëmarrjes në politikë; njohja me procedurat e votimit; njohja me legjislacionin mbi zgjedhjet; trajnimi i të rinjve në monitorim dhe vëzhgim. 1.2 Takim i të rinjve me strukturat e shërbimeve të qeverisë qendrore dhe shkëmbimin e informacioneve dhe nevojave.	

MBËSHTETJA E ORGANIZATAVE RINORE DHE NISMAVE RINORE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINAN CIM
Bashkia e Durrës ka një traditë të bashkëpunimit të vazhdueshëm me organizatat e shoqërisë civile. Një nga objektivat e Bashkisë Durrës është partneriteti i ngushtë me shoqërinë civile, organizatat jofitimprurëse, biznesin privat dhe biznesin social në veçanti për ofrimin e shërbimeve shoqërore për shtresat në nevojë. Gjithashtu me qëllim realizimin e objektivave zhvillimore të Bashkisë Durrës, në bashkëpunim me organizatat e shoqërisë civile, Bashkia Durrës është shpallur fituese në thirrjen e lançuar nga Programi Rajonal për Demokraci Lokale në Ballkanin Perëndimor (ReLOaD). Ky Program është një iniciativë rajonale tre-vjeçare e financuar me fonde të Bashkimit European nga Instrumentet e Asistencës së Para-Anëtarësimit (IPA) dhe zbatohet nga UNDP në gjashtë vende të Ballkanit Perëndimor. Qëllimi i projektit është që të forcojë demokracinë pjesëmarrëse dhe procesin e integritetit në BE në vendet e Ballkanit Perëndimor, nëpërmjet fuqizimit të shoqërisë civile duke mundësuar pjesëmarrjen e saj aktive në vendimmarrje si dhe nxitjen dhe krijimin e një mjedisi ligjor dhe financiar inkurajues për shoqërinë civile.	1. Mbështetja, formimi dhe fuqizimi i të rinjve në ngritjen e organizatave. 2. Programe dhe politika nxitëse për mirëfunksionim in e organizatave.	1) Numri i trajnimeve dhe i pjesëmarrësve.	1.1. Zhvillimi i trajnimeve mbi krijimin dhe menaxhim të organizatës. 1.2. Garantimin e asistencës teknike të organizatës për formim të vazhdueshëm dhe mjediseve për zhvillimin e aktiviteteve. 2.1 Organizim të shkëmbimeve rinore, mes të rinjve, në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar. 2.2 Krijimin e databasës së organizatave që operojnë në territorin e Bashkisë Durrës në web faqen e Bashkisë Durrës.	

ÇËSHTJET SOCIALE, SHËNDETËSORE DHE SHËRBIMET PUBLIKE

SITUATA AKTUALE	OBJEKTIVAT STRATEGJIK	INDIKATORË	AKTIVITETE	FINANCIM
Durrësi sot është një nga qytetet në të cilin ndodhen e funksionojnë shumë institucione e qendra sociale në mbështetje të grupeve sociale në nevojë. Përveç qendrave e institucioneve publike dhe private, ekzistojnë dhe shërbime të shumta, të reja e alternative nga organizatat jofitimprurëse vendase e të huaja, nga institucionet fetare dhe individë. Nevojat e mëdha të shkaktuara nga tranzicioni i tejzgatur dhe "klima" humanitare e qytetarëve tanë kanë krijuar një rrjet mbështetjeje, shërbimesh e përkujdesi për grupet sociale më në rrezik. Duke u mbështetur në shërbimet ekzistuese, eksperiencën e krijuar dhe nevojat sociale në komunitet, Bashkia e Durrësit synon të mbështesë zhvillimin e integruar dhe të vazhdueshëm të mirëqenies sociale të familjes si qeliza bazë e komunitetit tonë të shtrirë në të gjithë territorin.	1. Të promovojë e lehtësojë integrimin e rinisë në të gjitha politikat, programet dhe sektorët e tjerë të shoqërisë që ofrojnë shërbimesocial ekonomike për të rinjtë të cilat janë të përfshira në planet e qytetit të Durrësit dhe më gjerë. 2. Mundësimi i kushteve të përshtatshme për integrimin dhe zhvillimin social ekonomik të të rinjve. 3. Krijimi dhe administrimi i shërbimeve sociale, në nivel vendor, për shtresat në nevojë, personat me aftësi të kufizuara, fëmijët, gratë, gratë kryefamiljare, gratë e dhunuara, viktimat të trafikut, nëna apo prindër me shumë fëmijë, të moshuarit etj, sipas mënyrës së përcaktuar me ligj.	1) Materialet promocionale të printuara; numri i takimeve dhe pjesëmarrësve; regjistrimi i të rinjve në databasë. 2) Numri i të rinjve që përfitojnë shërbime në Qendrat Komunitare dhe paketat e shërbimeve të ofruara. 3) Tarifa të zbritura në Paketën Fiskale të Bashkisë Durrës dhe të miratuara nga Këshilli Bashkiak Durrës. 4) Koalicioni ndërinstitutional, drafti i strategjisë parandaluese dhe edukuese, numri i fushatave sensibilizuese.	1.1 Përfitime monetare ose në natyrë, si asistencë për detyrat e përditshme për personat përkohësisht të paaftë për punë për shkak sëmundjeje ose dëmtimi (ndihmë shtëpiake, lehtësi transporti etj). 1.2 Përfitime monetare ose në natyrë për personat që janë plotësisht ose pjesërisht të paaftë të merren me veprimtari ekonomike ose të bëjnë një jetë normale për shkak të një gjymtimi fizik ose mendor. 1.3 Përfitime në natyrë, si: vakte ushqimi që u jepen personave të paaftë në ambiente të përshtatshme, ndihmë që u jepet personave të paaftë për t'i ndihmuar në detyrat e përditshme (ndihmë shtëpiake, lehtësi transporti etj.), pagesë ditore për personin që kujdeset për personin e paaftë, trajnim profesional e trajnim tjetër i dhënë për të nxitur rehabilitimin në punë dhe atë shoqëror të personave të paaftë, shërbime dhe përfitime të ndryshme dhënë personave të paaftë, për të marrë pjesë në veprimtari kulturore dhe zbavitëse ose për të udhëtuar apo për të marrë pjesë në jetën e komunitetit. 1.4 Administrim, vënie në funksionim ose mbështetje për skema të mbrojtjes shoqërore.	

IV. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT është një metodë planifikimi e strukturuar që përdoret gjerësisht për të evidentuar dhe vlerësuar Pikat e Forta (Strengths), Pikat e Dobëta (Weaknesses), Mundësitë (Opportunities) dhe Rreziqet/Sfidat (Threats) të një projekti, çështjeje, territori, etj.

Gjatë hartimit të këtij Plani Veprimi, kjo metodë u përzgjedh si një instrument mjaft praktik dhe i dobishëm për të analizuar situatën ekzistuese, analizë mbi bazën e të cilës u hartuan qëllimet dhe objektivat strategjike. Pikat e dobëta dhe Pikat e forta evidentojnë çështje shqetësuese të të rinjve brenda territorit të Bashkisë Durrës, të cilat mund të adresohen nëpërmjet politikave vendore, ndërsa Mundësitë dhe Sfidat i përkasin aspekteve të jashtme, kontrolli i të cilave mund të kërkojë bashkëpunim ndërvendor apo angazhim të qeverisë vendore e më gjerë.

PIKAT E FORTA

- * Përqëndrimi i lartë i të rinjve në Durrës
- * Përqëndrimi i madh i institucioneve arsimore në Durrës
- * Përfshirja e të rinjve në programet e kujdesit social
- * Fushata ndërgjegjëse për të rinjtë në risk
- * Pjesëmarrja e të rinjve në veprimtari artistike, kulturore
- * Angazhimi i të rinjve në shërbimet komunitare
- * Përkrahja e talenteve
- * Aktivitetet sportive, edukative
- * Ulja e shkallës së papunësisë

S

PIKAT E DOBËTA

- * Mungesa e kuadrit ligjor
- * Mungesa e Strategjisë Lokale për Rininë
 - * Bashkëpunimi ndërmjet rrjetit të shoqërisë civile dhe organi zatare rinore është i pastrukturuar
 - * Nevoja për përmirësimin e infrastrukturës arsimore shpërndarja jo-efektive)
- * Mungesa e kurrikulave mësimore për nxitjen e aktivizmit rinor
- * Mungesa e komunikimit mes të rinjve

W

MUNDËSITË

- * Trajnime për aftësitë në biznes për të rinjtë
- * Mbështetje me orientime profesionale dhe kualifikime
- * Bashkëpunim me organizatat rinore
- * Nxitja e vullnetarizmit
- * Edukimi mjedisor
- * Integrimi i të rinjve në komunitet
- * Nxitja e punësimit për të rinjtë e komunitetit rom
- * Projektet për të rinjtë drejt profesioneve
- * Konkurse për talentë e ndryshme tek të rinjtë
- * Interes i vazhdueshëm nga investitorë

O

KËRCËNIMET

- * Fondi për të rinjtë
- * Buxhet i vogël
- * Pjesëmarrja e pakët e të rinjve në vendimarrje
- * Mungesa e sistemit për sigurimin e mbrojtjes sociale të të rinjve
- * Humbja e besimit nga procedurat burokratike

T

MONITORIMI DHE VLERËSIMI I SVR-së

Aktivitetet e monitorimit dhe vlerësimit janë një komponent thelbësor për të përmirësuar efektivitetin e vetëqeverisjes vendore. Monitorimi dhe vlerësimi siguron informacion mbi zbatimin e objektivave dhe programeve, që i mundëson BV-së të

përfitojë nga sukseset dhe të mësojë nga eksperiencat e zbatimit. Sistemi i monitorimit dhe vlerësimit kërkon përpjekje të përkushtuara, ekspertizë, aftësi, vlerësim dhe menaxhim të mirë. Ky proces konsiderohet si një nga më të rëndësishmit gjatë periudhës së zbatimit të një dokumenti strategjik, pasi shmanget devijimet nga përmbushja e objektivave të PVR 2020- 2023. Me qëllim që të sigurohet monitorim dhe raportim cilësor dhe i dobishëm, është e nevojshme që të përcaktohet si më poshtë vijon:

- Procesi i qartë i raportimit dhe i monitorimit me përgjegjësitë dhe kalendarin;
- Modelet dhe instrumentet që do të përdoren për monitorimin;
- Kapaciteti i strukturave kryesore dhe pjesëmarrëse.

Procesi i qartë i monitorimit dhe raportimit është i nevojshëm për të informuar pjesëmarrësit për përgjegjësitë e tyre dhe për t'u mundësuar atyre që të përgatiten për të gjitha angazhimet duke u bazuar në një kalendar të përcaktuar më parë. Sistemi i monitorimit duhet të jetë i mirëorganizuar për të ndjekur të gjitha hallkat që të mbulohen të gjitha projektet dhe të përcaktohen dhe konfirmohen strukturat monitoruese.

Modelet dhe instrumentet janë të nevojshme për rrjetin e komunikimit mes strukturave dhe për të garantuar se paraqitja e informacionit është e pajtueshme dhe e lehtë për t'u konsoliduar. Udhëzimet se si të plotësohen modelet duhet të jenë të përgatitura në mënyrë të tillë që të jenë të lexueshme për të gjithë pjesëmarrësit. Përveç modeleve për elementë si objektivat do të jenë të nevojshme edhe sqarimet, sidomos në rastet kur vërehen vonesa apo mangësi për të detajuar elementët që sjellin devijime serioze. Informacioni i prodhuar përmes sistemeve të monitorimit dhe të raportimit mund të përdoret brenda Bashkisë për të marrë vendime dhe jashtë saj për të siguruar transparencë për publikun e gjerë.

Kapaciteti i strukturave për të prodhuar informacion cilësor dhe për të konsoliduar informacionin është shumë i rëndësishëm. Duhet përpjekje dhe aftësi për të prodhuar informacion raportimi të mirë të bazuar në analiza dhe të mbështetur nga prova. Praktika në sektorin publik tregon se shumë shpesh raportimi i informacionit fokusohet në veprimet e përditshme rutinore më shumë sesa në analizën e arritjeve. Kapaciteti mund të përmirësohet përmes udhëzimeve, trajnimit dhe praktikës.

Sistemi i monitorimit dhe i vlerësimit i propozuar përbëhet nga dy nivele:

I. Niveli i parë lidhet me monitorimin e projekteve duke ndjekur me vëmendje arritjen e indikatorëve të përcaktuar në këtë dokument. Ky proces do të realizohet nga strukturat përgjegjëse brenda dhe në varësi. Raportet e monitorimit të këtyre strukturave do të dërgohen tek struktura përgjegjëse për vlerësimin dhe jetësimin e prioriteteve. Periodiciteti i monitorimit është vendosur bazuar në specifikat që ka çdo projekt.

II. Niveli i dytë lidhet me vlerësimin e përmbushjes së objektivave dhe rezultateve të pritshme. Ky vlerësim do të realizohet çdo fund viti, ku nëpërmjet analizës së raporteve të monitorimit do të vlerësohet masa e përmbushjes së objektivave, krahasimi i masës së arritjeve me masën e parashikuar, si edhe në raste të veçanta do të propozohen edhe ndryshime në projekte, kohëzgjatje, afate, fonde etj.

Monitorimi i SVR-së është fazë shumë e rëndësishme dhe matësi më i mirë i suksesit në zbatueshmërinë e saj. Puna do të nisë bazuar në procedurat administrative për të siguruar raporte mbi zbatimin e projekteve të ndryshme. Pastaj, gradualisht do të përmirësojmë cilësinë e informacionit të krijuar gjatë procesit dhe përfundimisht ky informacion do të përdoret në sistemin e vendimarrjes.

Bazuar në kalendarin e monitorimit të strategjisë çdo vit do të përgatiten vlerësimet e ecurisë së SVR-së dhe do të raportohet tek drejtoria e rinies dhe projekteve lidhur me ecurinë e punës për përmbushjen e objektivave strategjike dhe të KR i Bashkisë. Në varësi të ecurisë së punës mund të propozohen edhe rishikime të objektivave strategjike. Në varësi të specifikave që kanë monitorimi/raportimi i projekteve do të kryehet në periudha 3 – 6 mujore. Raportet do t'i dërgohen strukturës përgjegjëse sipas afateve të përcaktuara. Vëmendje të veçantë i është kushtuar indikatorëve si sinjalizues të ecurisë së punës.

